

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 20.

V Ljubljani, v četrtek 24. januarija 1889.

Letnik XVII.

Vera, pravnost in prostost.

△ Koliko ljudi je te misli, da je prvi pogoj napredka in omike brezverna šola. Židje in njihovi pazljivi poslušalci trdijo vedno na vsa usta, da se more prava prostost le tedaj razvijati in utrjevati na vseh poljih javnega življenja, ako narodu vsilijo prostost vere in krščanske morale.

Zgodovina pa uči in bode učila, da je le isti narod sposoben za prostost in pravo omiko, ki se zvesto drži svoje vere, stroge pravnosti in poštenosti. Vsak narod, ki je pozabil na svojo vero in pravnost, propal je v vsakem oziru ter bil suženj drugemu, ki je ohranil pravno moč. Zakaj je Evropa tako daleč onemogla, da ječi povsod pod jarmom židovstva? Ker je lažjivi liberalizem izpodjedel korenine stare vere, stare morale in poštenosti v srcih človeških!

Poglejte Američane! Ti so bogati, omikani in prosti, a so tudi ponosni na svojo vero, ki jih uči krščanskih načel za praktično življenje. To svojo versko zavest in trdno krščansko prepričanje so pokazali v pismu, ki so ga poslali Leonu XIII. povodom njegove svečanosti. V tem pismu pišejo:

„Čast nam je in sreča, da moremo Tvoji Svetosti izraziti spoštovanje in čestitke predsednika ameriških Zjedinjenih držav. To je davek, ki ti ga pošlje vladar 60 milijonov prostih ljudi; vladar, ki so si ga prosto volili, ki čuti veliko odgovornost svoje službe in odvisnost od Boga, da more svoje dolžnosti modro in močno izvrševati; vladar, ki je pri vsaki priliki javno izrekel svoje prepričanje, da je le krščanstvo podlaga prave omike in popolnega družbenega reda.

Ta vladar zastopa najmlajši, pa v mnogem oziru največji narod sveta. Ker Ti vsi vladarji sveta izražajo spoštovanje, sprejmi tudi od našega predsednika davek prostega in neodvisnega naroda, resnega, trdnega in naprednega naroda, ki

živi v pomladi svojega narodnega življenja, naroda, ki je po naravi krščanski, srčen, pravičen in veldušen, katerega prihodnost se bode mogla meriti s preteklostjo vsakega naroda našega plemena.

Pastirji Judeje so na angeljevo oznanilo kot zastopniki naroda prej prišli k jaslicam, kakor kralji iz vzhoda, in On je kralj kraljev, pa tudi rejnec tesarja Jožefa, torej mož iz naroda. V okrožnici „Immortale Dei“ je Tvoja Svetost razložila, da cerkev ne zahteva nobene posebne oblike državne oblasti. Sv. Tomaž je resnično in krasno pisal o človeški prostosti.

V naši ameriški republiki ima katoliška cerkev popolno prostost, da svojo vzvišeno nalogo izvršuje na korist človeštva. Tu je prosta v teoriji in dejanji po državnih postavah . . .

Ta prostost pa je vse, česar potrebuje za zmago, kakor dokazuje tukajšnja njena zgodovina.“

Tako torej se smejo katoliški Američani ponasati, da so v enem stoletju mnogo storili in dosegli. Ali to prostost, omiko in napredek si niso pridobili v spanji, temveč s krščanskimi čednostmi, po mnogem trudu in boju. Še pred nekimi desetletji so jih preganjali drugoverci. Požigali so jim cerkve in samostane, uničili duhovnike, ter jih v časnikih sramotili, kakor se drznejo sedaj židovski listi.

Tam so sicer brezverne šole, a te so le potrebno zlo, ako jemljemo v poštev toliko veropovedanj. Toda v teh šolah si nobeden učitelj ne dovoli zaničevanja krščanstva. Vsaka katoliška župnija pa ima svojo katoliško šolo. In pri nas?

Avstrijski katoliki imajo še mnogo dela, da si zagotové pravice, vero, krščansko moralo in prostost. Treba je le jeklenega poguma in stvar bode zmagala, ker „ubi soiritus Domini, ibi libertas!“ — kjer je duh Gospodov, tam je prostost.

Železniški načrti v Aziji.

△ Evropa razširja svojo oblast na vse strani, da najde zaslužka sitnim svojim otrokom. Posebno pa bogate dežele ogromne Azije vabijo poželjive oči podjetnega Evropejca. Tiho pa neprestano delajo Rusija, Anglija, Francija in Nizozemsko skoraj skupno delo, da odpró širne azijske pokrajine evropski kulturi in povzdignejo trgovino z mrežo železnic. Omenjati ni treba, da Rusija in Anglija s svojimi železnicami iščete tudi politične namene. Pogled na zemljevid Azije nas prepriča, da se Rusija in Anglija bližate odločilnemu boju, od katerega bode odvisno, ali je moč Anglije v sprednji Aziji tako velika in utrjena, da more zastaviti pot proti vzhodu prodirajoči Rusiji.

Anglija ima v Indiji že jako gosto železnično mrežo, ki poluotok križa na vse strani in bogate zaklade srečne Indije dovaža trgovskim ladijam. Doslej je bila sprednja Indija na vse strani ločena po železnicah od svojih sosedov, ker angleške železnice se niso spajale ne na zapadu proti Perziji in Rusiji, ne na vzhodu s francosko Indijo; na severu pa loči Indijo od ostale Azije najvišje himalajsko gorovje. V kratkih letih pa se bo vse predrugačilo, ker Rusija in Francija gradite svoje železnice naravnost do angleške dežele v Aziji.

Predrzni in velikanski so železniški načrti Rusije v Aziji, v trgovskem in strateškem oziru. Rusko-azijska Pacific-železnica bode šla od Črnega morja skozi Buharo in Turkestan gori v Sibirijo ob kitajski meji do Koreje. Danes že drdrá železnica od Batuma ob Črnem morji skozi Tiflis do Bakua, onkraj Kaspiškega morja od Usun-Ade skozi Ašabad, Merv in Buharo v Samarkand. Od tukaj bo šla železnica skozi Taškent v Tomsk, na drugi strani v Omsk in te dve mesti zvezala s sibirsko železnico. Glavna črta pojde dalje od Omska v Pomske, Jekutsk do Vladivostoka. Tu zveže železnica

LISTEK.

Rožnik.

Pri zabavnem večeru pis. društva čital Fran Drenik.

Pod imenom Rožnik razumem gozd, ki ga oklepa takozvana „večna pot“, vasi Koseze, Zgornja Šiška, Spodnja Šiška, Kozlerjev in Tivolski grad in Dreotova vila ali Podrožnik.

V tem krogu so starejša posestva: prej „Raufankirerjevo“, zdaj Rožnik, „Vidrečanov grad“ (Rosenbüchel), „Mežnarjevo“ pod Rožnikom, „Mrsetenk“, zgornji Rožnik, zdaj „pri Matiji“, cerkev in „Drenikov vrh“; novejša pa: novo strelišče in c. kr. gozdna drevesnica.

Ljubljančanje poznajo Rožnik, posamezne naselbine in zgradbe; saj je Rožnik priljubljeno šetališče zaradi senčnih potov, lepega razgleda, gostilnic itd.

V teku časa se je Rožnik na jedni strani zelo olepšal, na drugi pa je nasprotno. Pridne roke, žrtve posameznikov in drugi faktorji vstvarili so sadne vrte, travnike, rodovitno polje in celo vinogradiče itd., a sekira je tekmovala po drugi strani, in delala goličave. Severno-zahodni del Rožnika ostal je v prvotnem stanju — gozd; le žal — danes na mnogih krajih „gozd brez dreves“.

— Južno-vzhodni del ali stran proti Ljubljani preobrazila pa se je v krasna bivališča in šetališča.

Na večje zanimanje mej vsem, kar je na Rožniku, zavzela je in zavzema še cerkevica „Mater božje“, in o nje zgodovini hočem nekoliko povedati.

Cerkev na Rožniku stoji 141 let. Leta 1847 praznovala se je nje stoletnica.

V „Illyrisches Blatt“ istega leta popisuje novelist Leopold Kordesch konsekracijo, katera se je vršila 4. julija, in omenja tudi povesti, kako je cerkevica nastala.

„Pred več sto leti živel je baje na hribu pobožen puščavnik in živil se z nabiranjem zdravilnih zelišč in korenin, ter ozdravljenjem bolnikov. Bival je v slabi koči in imel v njej podobo Marije kot varuhinje svojemu početju, sv. Kozma in Damijana kot patrona zdravnikov, in sliko sv. Magdalene, spokornice in puščavnice. Pobožni mož je te podobe zelo častil in vsem onim, ki so svéta ali pomoči pri njem iskali, v čiščenje priporočal. Zgodilo se je, da je ozdravel neki bogat meščan, kateri je zdravila jemal od puščavnika in zaupno pričakoval pomoči od svetnikov in Mater božje v koči. Ozdravljeni meščan je bil hvaležen in sezidal je tam, kjer zdaj cerkev stoji, kapelico v čast Mariji, sv. Kozmu in Damijanu in sv. Mariji Magdaleni. V tej kapelici pokopani so bili oni meščan s soprogo in pobožni puščavnik.

Pogosto so jeli zahajati v kapelico meščani in okoličani tožiti svoje gorje in prositi pomoči.

Mej temi bil je tudi imovit trgovec. Rad je opravljal pri Materi božji molitve svoje. Zlasti ni zgrešil hoje na Rožnik, predno je zapustil dom in se podal na daljno pot, na veliki semenj v Brno, kamor je hodil po blago.

Povest pravi, da je ta trgovec pred zadnjim odpotovanjem molil pri Mariji ter v nje varstvo priporočal družino, kupčijo svojo in sebe.

Poslovivši se od domačih, naročal je posebno poslovodji, naj čuva blaginjo in čast hiše.

Kmalu po odhodu gospodarjevem hotel pa je poslovodja v stanovanje gospodinje. Ker mu ona ne odpré duri, hoče jih vlomiti. S sekiro mahne ter razkolje vrata, da se sekira v razpoki globoko zasadi. Ponoviti hoče udarec, a sekira ne gre iz razpoke. Preleti ga groza in misel, da mu višja nevidna oblast zabranjuje dovršiti začeto zločinstvo, in kakor okamenel stoji roč sekire držeč, ko prihité ljudje, katere je gospodinja na pomoč priklivala

Po preteku dveh mesecev vrne se gospod z vozovi polnimi blaga domov. Ko izvé dogodek, trdne vere je postal, da je „Marija z Rožnika“ uslišala vročo prošnjo njegovo, ter je v znak vere in hvaležnosti določil velik del premoženja svojega v zgradbo cerkve.

Korejo in Kitaj. Transsibirska železnica pa bo še druga proga (Tascent-Orenburg) vezala z evropsko Rusijo. Od Merva na jugu in na drugi strani od Teherana že delajo železnico, ki bo segla prav do angleške Indije.

Francija dela železnice v zadnji Indiji, ki bodo vezale Pegu, Tenasterim in Kitaj ter vsa pristanišča ob morji.

Še večji in predrznejši so železniški načrti kitajski, ker ta orjaška država hoče dežele zvezati z železnico od severa do juga, od zahoda do vzhodnega morja.

Na otoku Javi je železnična mreža že precej razpeta, prav malo pa na Cejlonu. Na Japonskem delajo s tako silo in hitrostjo, da bo v kratkem japonska država imela do 2000 kilometrov železnic. Na Sumatri gradé železnico, da bi bogate premo-gove zaklade pri Ombilinu spravili do morja; na Manili, da bi spravili v pristanišča sladkor in kopoljo.

Ako torej pregledamo železniške načrte v Aziji, katere že na vse strani zvršujejo, dozdeva se nam, da bo srednja Azija prej odprta evropski trgovini in kulturi, kakor v afriki dežele ob morji. In to se more razlagati. V Aziji je že zdavnaj kultura dosegla neko stopinjo, akoravno je v zadnjem času obstala ter se od Evrope popolnoma zaprla. Azijo je torej treba le zbuditi k novemu življenju, in evropska kultura bo našla dobro podlago, na kateri se bo razvijala. Drugače pa je v Afriki, kjer Evropejec že ob morji malokje najde kulturo. To ga ostraši, da ne išče bogatih zakladov v sredi dežele, dokler divjak ne bo odložil sekire ali napetega loka.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. januarija.

Notranje dežele.

„Agrarier Tagblatt“ je dobil z Dunaja brzojavko: Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da je **knez Bismarck** poslal po princu Reussu jako prijateljska zadržila **grofu Taaffeju**. Tudi se bajé vrše mej grofom Taaffejem in berlinskim dvorom obravnave, kakó naj ga nemška vlada odškoduje za to, ker ga je nemški cesar prezrl pri odlikovanjih povodom svojega bivanja na Dunaji. — V tem smislu piše tudi „N. Wr. Tagblatt“.

Vsi **poljski** listi objavljajo oklie galiških škofov, nadškofov in drugih odličnjakov, s katerim se celi poljski narod, cela dežela pozivlje k nabiranju doneskov za **narodno darilo Janu Matejku**. Z nabranim izneskom se bo kupilo večje posestvo ter izročilo v last ravnatelju akademije.

Predvčeraj se je vršilo v dunajskem cesarskem dvoru **vojaško posvetovanje** pod cesarjevim predsedstvom. Vdeležili so se ga prestolonaslednik Rudolf, nadvojvoda Albreht, vojni minister Bauer in načelnik generalnega štaba Beck.

Vnanje države.

Srbski kralj Milan ni nič kaj naklonjen radikalnemu ministerstvu, ter želi, da bi Kristića nadomestilo radikalno-liberalno koalicijsko ministerstvo. To pa se mu bo težko posrečilo. Zadnje dni je Milan večkrat obiskal Ristića in Gruića, da bi dosegel spo-

razumljenje mej obema strankama gledé ministerstvene sestave. Radikalna glasila pravijo, da bi bilo koalicijsko ministerstvo proti ustavi, zaradi tega pa sme radikalna stranka mirnim srcem pričakovati izid sedanje krize.

„Pester Lloyd“ odločno preklicuje trditve Havasovega izvestja, da so v **Bolgariji** izbruhnili nemiri. Francosko izvestje trdi namreč, da je ruski vpliv pridobil nova tla in da so razmere temnejše. Falkovo glasilo odgovarja temu, da obsega ta vest britko ironijo — ker je ruski vpliv postal večji, stemnil se je tudi položaj. Toda prvak madjarskih časnikov je prezrl, da poročilo pravi: Razmere so kalne, zaradi tega ima ruski vpliv večjo veljavo. Vest sama pa menda tudi ni brez vsake dejanske podlage, kajti celó vladni stranki so odnošaji postali takó neznosni, da je začela bajé obravnavati a stranko Cankov-Karavelov. „Svoboda“ res da preklicuje vse to, toda znano je iz Stambulovega postopanja v makedonskem vprašanji, kolike vrednosti so preklici „Svobode“.

Bivanje princa **Aleksandra Battenberškega** na Dunaji je bilo povod raznim časnikarskim — iznajdbam. Zakaj se je princ mudil na Dunaji, znano je že čitateljem. Najzanimivejša teh „iznajdb“ je poročilo dunajskega dopisnika v „Standard“, da namerava princ vstopiti v avstrijsko armado in da je ta njegov korak v zvezi z bolgarskim vprašanjem.

„N. F. P.“ je dobila vest iz Lvova: „Poljski listi poročajo, da sta se že sporazumeli **Rusija** in papeževa kurija gledé imenovanja škofov v poljski Rusiji: Škof vilnski bo postal o. Simon, rektor rimskokatoliškega seminarja v Peterburgu; ploški škof o. Novodvorski, vrednik listu „Pregled Katolicki“, in škof lublinski dosedanjí oskrbnik te škofije, o. Jacevski. — Kakor že rečeno, je ta vest poljskega vira. — Iz Peterburga se javlja: Vse vesti zunanjih listov, da je princ Battenberški zopet pridobil naklonjenost ruskega dvora in da mu je odmenjena nova naloga v Bolgariji, so prazna besedičenja.

Zopet bodo romali **nemški** zavezni knezi v Berolin, menda zato, da dokažejo, kako neopravičeno so naglašali nekateri listi, da se more iz obtožnice zoper Geffckena, objavljene v „Reichsanzeiger“-ju, sklepati na razpor mej južnonemškimi in berlinskim dvorom. O tem se poroča iz Berolina: Prihodnjo nedeljo bo cesar Viljem II. prvipot praznoval kot cesar svoj rojstni dan. Nemški knezi se hočejo ta dan polnoštevilno zbrati v Berolinu, kakor so to storili pri otvorjenju državnega zbora dne 25. junija minolega leta, da osebno čestitajo cesarju.

Boulanger in Jacques sta se z nova obrnila do svojih **francoskih** volilcev z oklicí. Boulanger zavrača predbacivanje, da hrepeni po diktaturi. On hoče imeti le demokratsko republiko in neposrednje vprašanje naroda v važnih političnih in socijalnih vprašanjih. Pri tem se sklicuje na delavce v departementih Nord, Saone in Charente-Inférieure, ki so vzlic vsem obrekovanjem spoznali v njem iz naroda prošlega demokrata, katerega celo življenje je bilo posvečeno domovini. Delavci naj glasujejo zanj, s tem bodo pokazali svojim pijavkam, da nočejo več dajati svojih sinov za nepotrebne in nekoristne pridobitve, kakor tudi ne svojega denarja za sinekure. — Temu pozivu odgovarja republikanski osrednji odbor: Boulanger misli, da ste strašno bedasti, ker upa, da vas bo lahko prevaral. Znano vam je, kako je opravičeval dosedaj zaupanje, ki ga imajo do njega delavski volilci. Ko se je zbornica posvetovala o postavi gledé delavskih nezdod, o zakonu gledé ženskih delavcev itd., vselej se je Boulanger odtegnil glasovanju. On je edini častnik, ki je leta

1871 v meščanski vojski hotel zahtevati plačilo za svoje službovanje. In ta človek zahteva, da bi vi glasovali zanj! To sramoto bodete odvrnili od francoskega delavca ter glasovali za republikanskega meščana Jacquesa! — Kakor razvidno iz obeh oklicev, Francozje pri volitvah niso ravno vzor znane „francoske fine omike“. — „Siècle“ piše: Princ Viktor je nemudoma zapustil Bruselj. Splošnje se sodi, da je odpotoval na graščino med Mouscronom in Fourcoingom, 40 metrov od francoske meje, ker hoče biti blizu Francije čakajoč na dogodke, ki lahko nastanejo, ako bo izvoljen Boulanger.

Večina **rumunske** zbornice je enoglasno sklenila pozvati vlado, da naznani Franciji vdeležitev Rumunije pri pariški razstavi. — Pri predvčerajšnji delni volitvi za zakonodajski zbor sta bila izvoljena dva vladna, dva liberalno-konservativna in dva liberalna kandidata; slednja sta bivši predsednik Bratiano in knez Nikolaj Bilisco.

V **Kajtru** so razširjene vznemirjajoče vesti iz gorenjega Egipta. Mahdijevec resno nameravajo napasti Egipet. Več trop dervišev je neki že na poti iz Dongole in Berberja proti Wady-Halfi. — „Times“ pravijo, da bo morala Anglija pri obstoječih razmerah v Sudanu prej ali slej obračunati z mahdizmom. Trajajoča nedelavnost obtežuje položaj. Sedanji posadki v Suakimu ni težko pridobiti Handub, in to v nekaterih urah, prijateljski rodovi pa morejo spopolniti delo s tem, da prepodé mahdijevece. — Govori se lahko, da je pa izvršitev težavnisa, to vé najbolje Anglija sama.

Izvirni dopisi.

Od Stare Cerkve na Kočevskem, 22. januarija. Smrt nikoli ne praznuje. Vzela je zopet zvestega Gospodovega služabnika čast. gosp. župnika Petra Terana.

Rodil se je rajnki gospod 16. februarja 1822 v Naklem na Gorenjskem, umrl pa 17. jan. t. l. ob 1/2. uri zjutraj. Ob tem času je v zimski dobi bila njegova navađa ob delavnikih v župnijski cerkvi pristopiti k altarju, da je opravil presveto daritev. Posvečen je bil rajnki gospod župnik 5. julija 1848. Njegova prva kapelauska služba je bila v Starem Trgu pri Poljanah. Od tam se je preselil v Podzemelj, iz Podzemlja v Mirnopeč, od tam v Dob na Gorenjskem in od tam je šel za vojaškega kapelana, čez sedem mesecev vrnivši se bil je poslan leta 1854 kot mestni kapelan v kočevsko mesto, od tam je prišel v Planino (Stockendorf) kot župnijski upravitelj in iz Planine v Mozelj kot samostalen župnik, in leta 1871 v isti lastnosti k Stari Cerkvi, kjer je našel svoj grob.

Bil je rajnki gospod župnik vzoren duhovnik. Bil je miren človek, razburjenega in razkačenega nisi nikoli videl. Ako je včasih glasno govoril kateremu Kočevcu, to je bil prisiljen. Pa tudi takrat, ko je glasno govoril, srce je bilo le mirno, nobene razburjenosti ni bilo v njem. Splošno pa srea Kočevcev je dobro poznal. Imel je tudi bridke ure med njimi. Pa kako ne bi imel bridkih ur, saj je služboval čez 34 let na kočevski zemlji. Svojo službo je opravljal zvesto in natančno. Za velikonočno spoved je hodil s svojim kapelanom po vaséh izpraševat. Z eno besedo rečeno, bil je kot duhovni pastir v vseh duhovskih poslovanjih prav natančen.

Leta 1743 se je zidanje pričelo, leta 1746 bilo je dovršeno in leta 1747 blagoslovljena je bila cerkev Marije po knezoškofu grofu Athemsu.

Takrat je bila ustanovljena tudi mežnarija „pod Rožnikom“. Tam, kjer je zdaj lepo domovanje z gospodarskimi poslopji, stala je pred poldrugim stoletjem skromna stavba, ki se je z vsem svetom, ki še danes k posestvu spada, izročila v last skoro gotovo Juriju Selanu, dedu sedanjih lastnic (Jerice in Lenčke Selan), kot prvemu cerkovniku, z „vknjiženim pogojem, da mora gospodar biti cerkovnik, ali pa vzdržavati za ta posel sposobnega človeka.“

Do leta 1835 spadala je cerkev na Rožniku v faro sv. Petra. Pozneje pa je pripadala k fari čč. oo. frančiškanov.

Istega leta delal je okrajni komisar Posaner novo cesto na zgornji Rožnik. Do tedaj ni bilo k cerkvi druge vožne poti, ko „stara cesta“, ki meji Lasnikov gozd in Drenikov „graben“.

Prav verjetno je, da so oo. frančiškani vplivali na zgradbo nove ceste. Ugodni vpliv pričel je tedaj leta 1835 in trajal do sedaj. Letos stavl se bo umetno izdelan kamenit veliki altar, ki bo ob enem tudi dokaz skrbnosti za oplešavo hrama božjega — cerkvice na Rožniku in časten spomenik za sedanjega velezaslužnega voditelja frančiškanske fare č. g. o. Kalista Medica.

K sklepu skromnim svojim vrsticam pa si do-

voljujem prečitati še razpravo o izvoru besede „Rožnik“, ki mi jo je poslal slavni naš pisatelj Davorin Trstenjak.

Ko ste me zadnjikrat v Starem Trgu obiskali, pogovarjala sva se o imenu „Rosenbach“, kjer Vi imate svoje posestvo.

V najstarejši meni znani listini iz leta 1211 se ta hrib imenuje: „Rosinbach“, zato je nek „Zvonov“ sodelavec začel trditi, da se je kraju v starejših časih pravilo: „na rosinah“. Ta trditev ne bo držala.

Ker je pisatelj listine pisal: „Rosinbach“, slišal se je glasnik s — slov. r; ako bi se bilo namreč pravilo kraju „na rosinah“, bil bi nemški pisatelj listine pisal: Rossin ali pa Rozinbach.

Prvi del imena je slovenski, drugi nemški, in sicer beseda: bach v bavorski nemščini ne označuje samo potoka, temveč tudi hrib.

Stari prebivalci tega in okoli tega hriba so brez dvombe hribu rekli: Rož, Rožno, na Roži, na Rožnem in slično, in še le iz nemških kancelij in iz ust pomenčenih mestnih prebivalcev se je vteplo izgovarjanje: Rožnpah.

Deblo temu imenu je: rog, das Horn.

Slovenci imenujejo pogostem rtaste (špičaste) hribe po rogih na primer: Rožno, špičast hrib v reichenburški fari (kraj Save), na katerem stoji cerkvice sv. Kancijana. Rožen vrh, hrib blizu Konjic, nekdaž z gostim lesom zaraščen, zdaj s trstjem na-

sajen, ima tudi podobo roga; in nemška kancelija ga imenuje: Rozenbach. Rožče, vinograjška okolica v podsredski fari (Hornberg) obstoječa iz špičastih hribocev; celó na gorenjem Štajerskem, kjer so nekdaž tudi Slovenci stanovali, sta dva hriba, katerima se pravi: Roschitz in Roschitzkogel. Ne daleč od ondot je Rosalingalpe, to je Rožatnik. Znano mi je še več hribov na Štajerskem, kateri se velijo: Rosenberg; večjidel so gozdnati, špičasti hribi, na katerih slabo rože evetó. Visok gozdnat hrib se veli: Rosenkogel. Vsa ta nemška imena so iz slov. rož, rožno, hornartig, hornähnlich. Da tudi Vaš Roženpach moli kakor rog v višino, je znano in enkrat, ko ni še bil obdelan, bil je še bolj rtast kakor zdaj.

Pod Cividalom mi je znan špičast breg, katerega Italijani imenujejo: Rosazzo, Slovenci pa: Rožac, tudi ta ima ime po rogu, ne pa po rožah.

Na Koroškem imamo: Rož, Rožek, rožanska dolina, vse okrožena od hribov rogovom podobnih. Kakor je ime kranjskega mesta: Lož iz Log, tako imena Rož iz rog.

Vi ste mi pravili, da Vam je nekdo „Rosinbach“ — na rosinah“, razlagal iz besede: ros — rudeče, češ, da po rudeči prsti ima hrib ime. A besede: ros s pomenom rudeč ne pozná slovensčina, nego samo rus bleichroth, schillernd, in ljudstvo bi gotovo ohranilo izgovarjanje: rus na rusem hribu ali pa Busenpach, Rusenbach, ako bi se ime izvajalo

Rajski gosp. župnik je bil učen mož. Njegova največja zabava v prostih urah je bila matematika ali računstvo. Še pri zajutruku je imel zmirom svinčnik in papir pred seboj, je kjer reševal vsakovrstne enačbe. Bil je tudi prijatelj znanosti zvezdoslovja, zato je ob jasnih večerih rad opazoval iz svoje majhne spalne sobe z daljnogledom nebeška telesa. Svoje učenosti sicer ni razkazoval, ali bil je učen duhovnik, posebno v matematiki in astronomiji. Le toliko bdi rečeno, kako priljubljena mu je bila matematika. Ko so dijaki prišli na počitnice in svojega gospoda župnika obiskali, jih je povabil na kosilo, ali vsak je moral po tri ali štiri težke računske zadače prej rešiti. Pa kaj hočem še dalje o tej stvari govoriti. Rajski gosp. župnik ni nikoli iskal nobene hvale pri ljudeh, bil je tih, miren človek, kakor so splošno vsi izvrstni talenti le bolj mirnega značaja. Zato je pa tudi z isto svojo mirnostjo, dasiravno je včasih na glas ali ne strastno govoril, na neki način premagal hitre in prehitro misleče, razburjene in prehitro sodeče ljudi.

Mnogo in mnogo tudi grenkih in bridkih ur je rajski gospod župnik preživel, pa hitro je pozabil na vsa razžaljenja. Zvest svojemu poklicu je sejal lepe nauke s svojo milodonečo besedo v srea poslušalcev. Njegovi nauki ne bodo tako hitro izginili iz src. Zato pa, skoravno se je za vselej ločil rajski gospod župnik in dal slovo pastirskemu delovanju v Stari Cerkvi, vendar v isti župniji njegov duh ne bo tako hitro izginil.

Na Temenici, 20. jan. Naša dolina je precej pozabljena in zapuščena, in dasi ni nerodovitna, nima skoraj nobenega prometa. Od kod to pride? Ker imamo slaba priprosta občila, cesta in pota. Od Litije sem ni mogoče priti z naloženim vozom, ker je vmes glasoviti klanec Bogenšperg. Prestavljajo ga že več kot dvajset let in ga še niso prestavili. Ako se sklepi lanskega deželnega zbora vresničijo, utegnemo v treh ali štirih letih imeti novo cesto; a postali smo neverni Tomaži po tolikih britkih prevarah. Komu bodo oddali dela, nam ni znano, vendar bi mi prosili, naj domače ljudi porabijo za bolj navadna dela kot: kanale, židane ograje, ker se to naredi boljši kup in bolj trdno, in prosimo tudi, naj se računi natanko pokladajo, ker bodo imele revne občine mnogo troškov in bi ne bilo pravično že bogate podjetnike za površno delo mastno plačevati.

S to novo cesto bo Temenica zvezana z Litijo in železnico. To pa ni še celo delo; da je promet res lahak, se mora tudi drugi kos ceste od Pluske do podklanca vrediti, ker je res smešno, kako je izpeljana cesta od Pustega Javorja do Pluske. Ravna je dolina ob Temenici, torej bi cesta šla po ravnem kakor po mizi, a ne rečem preveč, da ima deset klancev in groznih kanalov. Ljudje sami želé boljše vravnave, in zdaj je čas, da prizadeti krogi reč vzamejo v roke, ko je godna.

Kadar bo tekla gladka, ravna, široka cesta od Pluske do Litije, takrat se bo začel gibati in razvijati promet, ki zdaj še dremlje in omaguje.

Druga potreba v naši dolini je vravnava občin-

skih potov. V tem oziru smo bili prišli že tako daleč, da so bili posamezni kraji kar ločeni od sveta. Ako se je zgodilo, da so kupci po taci vseh nakupili blaga, so stavili vselej ta pogoj: postavi mi blago do ceste, ker tu sem ne morem priti z vozom, ko bi blago zastoj dobil. Tu bi bili morali gledati tako vožnjo! V gnojnem košu ima kacic dvajset mernikov pšenice, zapreženih ima par volov in komaj se vidno pomiče naprej. Upije, bije, tudi zakolne, a voz je do pesta v blatu, in — kaj hoče? Odloži polovico ali še več in mora trikrat namesto enkrat ta križev pot hoditi. Ako se prej polomi voz, gre lahko v bližnjo vas prosit družega na posodo. Taka vožnja je sitna, zamudna in škodljiva, in vendar imajo taka pota naši kmetje. Raje imajo škode na času, pri živini in vozovih, in sploh pri kupčiji na leto desetkrat več, kakor bi jih stalo popraviljanje potov.

Nekoliko se jim je začelo daniti in upanje boljših razmer se kaže; odkod to izvira, Vam bom drugič pisal. Temeničan.

Dnevne novice.

(Umrli) je včeraj, kakor se nam danes iz Trsta poroča, državni poslanec in deželni glavar isterski, g. dr. Vidulich. Smrt je storila konec vprašanju, ali bode Vidulich še glavar v novem deželnem zboru. — Rojen je bil na Malem Lošinji, kot notar je služboval v Rovinji, Lošinji in Poreči; leta 1848 je bil izvoljen v osnovalni državni zbor. Od leta 1861 je bil isterski deželni in od leta 1867 državni poslanec, od leta 1868 isterski deželni glavar. V državnem zboru je bil član Coroninijevega kluba. V decembru leta 1866 je dobil vsled rodoljubnega mišljenja za časa vojske z Italijo red železne krone III. vrste in v maju 1875 komturni križ Franc Josipovega reda. Bil je tudi ud upravnistva parniške družbe „Lloyd“.

(Mestni magistrat) naznanja: 1. da bodo imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1866, 1867, 1868 in 1869 rojenih domačih mladeničev pri magistratu razgrnjeni od 1. do 8. februarja t. l. da jih vsak lahko pregleda in a) ko bi kdo izpuščen ali pa napačno vpisan bil, to naznani; b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za oproščenje od dejanjske službe ugovarja in te ugovore tudi dokaže. Potem objavlja magistrat: 2. da bode srečkanje novačenju podvrženih mladeničev I. razreda letos v 9. dan februarja ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani in da je vsakemu dovoljeno, vdeležiti se srečkanja.

(Vredništvo „Obrtnika“) prosi nas naznaniti, da bode zaradi premajhnega števila naročnikov „Obrtnik“ izhajal z naprej le po jedenkrat na mesec in sicer 8. dan vsacega meseca. Naročnina znaša za celo leto 1 gld. 50 kr. s pošiljanjem vred. Naročniki, kateri so poluletno naročnino že plačali, prejemale bodo list do konca t. l. 2. številka izide dne 8. februarja.

(Glavni dobitek.) Poročali smo na tem mestu o glavnem dobitku Tisinskih srečk, kakor smo zvedeli od redarstva. Ves dogodek se je vršil tako, kakor smo ga opisali, le da gosp. Močnik, lekarnar v Kamniku, s tem dogodkom ni v nobeni zvezi, marveč je bil g. Nastran zastavil srečko g. Fr. Ferlinu v Kamniku.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 27. t. m. predstavljala se bode prvič „Čarovnica pri jezeru“. Po Frana Nissla narodni drami v četirih činah „Die Zauberin am Stein“. Poslovenil Anton Trstenjak. Dejanje igre se vrši v 17. veku ob Bohinjskem jezeru. Kakor se nam poroča iz kulis, je omenjena drama najboljša igra v letošnjem novem repertoirji dramatičnega društva ter obeta istotako prodreti in se vdomačiti na slovenskem odru, kakor v lanski sezoni „Revček Andrejček“. Naj tedaj slavno občinstvo napolni hišo, ker to na igralno osobje tako blagodejno vpliva. Naslovno vlogo igra gospodičina Zvonarjeva. Pri reprizi te igre bode vlogo gospoda Borštnika igral gosp. Danilo in vlogo blaznega Martina mesto gosp. Slavka gosp. Borštnik.

(Za lovece.) Od Turjaka se nam poroča, da je bil dne 19. januarja lov na medveda v gozdu grofa Turjaškega. Ker neki logar ni zdržal dovolj časa na svojem mestu in je stopil nekoliko k ognju, porabil je kosmatin to priložnost in varno odnesel svojo kožo ravno tam, kjer ga je čakal omenjeni lovec. Mreina je neki velika. V tem gozdu so medvedje vže redki. Da se je lovska družba nekoliko odskochovala za srečnega kosmatina, podrla je več srnjakov. Bilo je več odličnih lovecev.

(Dr. Karol Ausserer) je odložil državnozbornski mandat, kakor poroča „Bohemia“, ker mu antisemiti že dve leti niso dali miru. Dr. Ausserer je neki z besedami razžalil voditelja antisemitske stranke; član te stranke ga je nato pozval na dvoboj, kar je pa dr. Ausserer odklonil. Vsled tega so ga antisemitski listi napadali. Tudi v liberalnem klubu štajerskega deželnega zbora je stvar prišla v razgovor. Ko je Ausserer naznanil svoj pristop združenim nemški levici, naznanili so mu, naj prej pojasni svojo razmero do štajerskega deželnega zbora. Ker mu pa liberalni klub štajerskega deželnega zbora ni poslal povabila h klubovim sejam, odložil je državni in deželni mandat.

(V „Katoliški družbi“) je sinoči preč. gospod msgr. in kanonik L. Jeran predaval jako zanimivo o katoliškem življenju in gibanju v Macedoniji.

(Društvo tiskarjev, kamnopicsev in kamnotiskarjev na Kranjskem) je izdalo letno poročilo za leto 1888, iz katerega razvidimo, da je imelo 66 členov in 24 učencev. Dohodkov je imelo 2003 gld. 51 kr., troškov 1281 gld. 55 kr., prebitka torej 721 goldinarjev 96 kr. Premoženja ima društvo v državnih papirjih, hranilnici in blagajnici 10.046 gld. 24 kr. Bolnim členom je društvo razdelilo 625 gld. 31 kr., za pogreba dveh členov 100 gold., vdovam 65 gold., potujočim tovarišem 93 gold.

(„Národ Riegrovi“) slóve knjižica, katero je priredila in ravnokar razpošilja naročnikom uprava lista „Hlas Národa“ v Pragi. Spis je velike oblike,

iz: rus, in nemška kancelija bi pisala: Rossen-Russenbach, ne pa Rosenbach.“

Národne prislovice škotske.

Brez truda ne dosežeš družega, nego slabo imé.

Neslane šale ostrupljajo prijateljstvo.

Skopal si je jamo s svojimi zobmi (opravljanje).

Išči prijatelja med modrimi in ženo med krepostnimi.

Cestokrat se vjemajo srea, kjer so glavé v nasprotji.

Ne oženi se z vdovo, ako je bil njen prvi mož zločinec.

Kar treznost prikriva, prijaznost pové.

Boljši so stari dolgovi, nego stare rane.

Snubitve v nedelje, niso v veselje.

Sina oženi, kadar hočeš; hčer omoži, kadar le moreš.

Ni boljšega kraja od doma, rekel je hudobec, stopivši v sodno dvorano.

Ne zbuja žalosti, kedar dremlje.

Kdor ima ženo v hiši, ima gospoda nad seboj.

Boljšje je imeti kaj malega dolgo, nego hitro ničesa.

Celó blazen more mnogokrat svetovati modremu.

Kdor daje hvaležnemu, vklada na obresti.

Kdor plačuje dolgove, začjenja vkladati.

Boljšja je vrv, nego slaba žena.

Oče je zaklad, brat tolažba, toda prijatelj oboje.

Starost in zakon prinašata človeku nočno čepico.

Jeza se pričinja z blaznostjo ter končuje z omilovanjem.

Krasota ni neustrojena koža.

Posadi berača na konja in on ti uide.

Funt skrbi ne poplača niti lota dolgov.

Mnogo dima, malo gorkote.

Ne povej svojemu prijatelju, kedaj spi tvoja noga.

Zadovoljnost je stalen kvas.

Predrzen neprijatelj je boljši od babjega prijatelja.

Kdor se ženi iz nerazuma, umré v pomanjkanji.

Izgubljen kredit, razbita sklenica.

Vozlja, koji si zadržnil z jezikom, ne odvozljaš z zobmi.

Vsak palec slasti ima komolec strasti.

Hvaležnost je težák jarem.

Dolg potrebnega prouzroči mnogo hrupa.

Najbolje je še onemu, ki se nádeja, da bode bolje.

V hišo lažje popelješ poštenjaka na nitki, nego lopova na vrvi.

Življenje brez prijatelja — smrt brez priče.

Usmevi velemôž so slaščice blaznim.

Deca govore na polji, kar čujejo doma.

Lepemu licu ni treba trakov, grdemu pa nepristajejo.

Kadar revščina prihaja skozi duri, ljubezen uhaja skozi okno.

Krasota več vleče nego konj.

Mnogim prijatelj je ničev prijatelj.

Pij malo, da bodeš mogel piti dolgo.

Želi jeziku svojemu daljših počitnic, nego svoji glavi.

Nezadovoljni zakonski so podobni mišim v pasti, kakor so se radi podali v zakon, istotako bi se ga tudi radi iznebili.

Pohlepnik je nevaren neprijatelj.

Lepo lice — pol dete.

Samo v krepostnih rokah je zlato dobrodejno.

Dober vzgled je najboljša pridiga.

Lepa žena brez denarja je kakor krasna soba brez pohištvene opreme.

Po naključbi tudi hrom človek vjame zajca.

Trije obranijo tajnost, ako dva o nji ne vesta.

Marej se prikaže kot lev ter odhaja kot jagnje.

Ne opuščaj Boga, dokler ne najdeš boljšega gospoda.

krasno opravljen z okrašenim naslovnim listom in Riegrovo podobo. Spis je tiskan na 10 polah in obseza podrobni opis proslave 70letnice dr. Fr. L. Riegra. Poleg podrobnih poročil o slavnostni predstavi v „Nar. gledišči“, o shodu društva pražkih občanov, o zboru odposlancev v staromeški mestni hiši, izročitvi častnega darila in banketu na Žofinjskem otoku, prinaša spis popoln seznam vseh slavnostnih vdeležencev, vse čestitke, priprave in brzojavke, katerih tekst je vsled reklamacij popravljen in popolnjen. Vsem vdeležencem te slavnosti, katero je zelo obširno spisal dopisnik, in pošiljateljem prepisov in brzojavk bode ta spis, ki stoji 50 kr., gotovo lep spomin na slavnostne dni, ko je narod češki tako iskrenim načinom osvedočil ljubezen svojo do dr. Riegra ter izražal priznanje in hvaležnost svojo nesmrtnim, nevenljivim njegovim zaslugam za narod in domovino.

(Most čez Dravo) pri Ormoži, o katerem smo že poročali, posreduje promet med Štajersko in Hrvatsko na cesti Ptuj - Ormož - Vinica - Varaždin. Most je dolg 216 metrov od lesa in železa.

Raznoterosti.

— Moč glasú. Ko se je ponoči 4. dne t. m. peljal postiljon med Jakobenijem in Dorno (v Bukovini), obstali so naenkrat konji ter je voznik zagledal, da divjá po cesti nasproti troje volkov. V svoji zadregi začne trobiti na svoj rog, in strašni so morali biti glasovi, kajti volkovi so kakor na povelje obstali, potem pa so začeli tuliti ter bežati. Rešeni postiljon jim je v slovo zatrobil še veselo pesmico, potem pa je srečno došel na postajo.

Šejh-ül-islam. Ahmed Essad efendi, šejh-ül-islam, najvišji turški dostojanstvenik, je umrl dné 18. t. m. v Carigradu. Šejh-ül-islam, kateremu pristuje poleg velikega vezirja naslov „visokost“, je načelnik uleme, sodnje in duhovniške skupščine, akoravno on sam ni duhovnik. Največja njegova moč je ta, da mu pristuje konečno-veljavno razlagati postave.

— Kdo je najtežji človek na svetu? Neki ameriški list piše, da je najtežji človek gotovo Hanson Craig v Kentukiju, ki tehtá 792 funtov in je visok šest čevljev in štiri prste. Za obleko potrebuje 37 vatlov blaga.

— Najbogatejši Kitajec v Ameriki je Hie Lung v Čikagu, ki premore nad dva milijona.

— Tolažba. O koliko se mora človek jeziti z otroci! Moj Pepček je že zopet obsedel v tretjem razredu. Kako srečni so stariši, ki imajo hčere, ker te obsede le jedenkrat.

— Skrben oče: Sosed: „Zakaj vedno ukazete otrokom, naj gledajo na strau, kadar pijete?“ — Oče: „Ali naj jih učim pijančevanja?“

— Na deželi. Ona: „Kako krasen večer! Vse šumi in brenči — včeraj pa je bil tako pust dan.“ — On: „Veš, narava ima „svoje muhe“.

— V Krčmi. Krčmar: „Gospod, vi ste me razžalili. Mislite si, da sem vam založil zausnico.“

— Najdaljša brada. „Journal des Débats“ piše, da ima 63letni podobar Louis Coulon v Montluçonu 2 metra in 32 centimetrov dolgo brado. Ta bradati mož nosi svoj zaklad kakor pléd na roki ali okoli vrata.

Telegrami.

Berolin, 23. jan. Zavezni svet je potrdil afriško predlogo.

Berolin, 24. jan. „Nordd. Allg. Ztg.“: Londonska vest tukajšnjega lista je izmišljena, da je sklenila angleška vlada odločno držati se pogodbe, po kateri ne sme nobena evropska sila na Samoa-otokih pridobiti prevelikega vpliva, in da sta severna Amerika in Anglija v Berolin odposlali noti, po katerih postopanje nemškega agenta na Samoa-otokih nasprotuje pogodbi in diplomatskim običajem. „Norddeutsche“ dostavlja, da ni v londonskem poročilu napominanih dogovorov; Nemčija pa se sevéda ne bode branila spoštovati pravice, katere pričakujejo druge države od pogodb s Samoa-otoki.

Atene, 23. jan. Danes dopoldne se je tukaj močan potres čutil.

London, 23. jan. Novejša v Suakim došla poročila potrjujejo, da je Mahdi sklenil napasti Egipt, v kateri namen je neki koncem decembra odpotovalo 35.000 mož v dveh od delkih proti Kartumu in Dongoli.

Listnica vredništva:

G. A. M. v L. in g. F. T. v S.: Stvarni in poučljivi dopisi so nam vedno všeč, za osebne prepire pa nimamo prostora v listu. Poravnajte stvar doma, da se vam svet ne smeje.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Prošnja!

„Slovenec“ je v št. 15 poročal med dnevnimi novicami o groznem požaru v Hrastji šentpeterske duhovnije na Krasu v noči med 17. in 18. dnem t. m. Pogorelo je devetim posestnikom gospodarsko poslopje, desetemu bilo je močno poškodovano. Dveima posestnikoma zgorelo je vse, drugi ponesrečeni so si le nekaj malega mogli rešiti. Na pol oblečeni so reveži hiteli iz hiš, ko jih je jel buditi iz trdega spanja klic, da je vas v plamenu — večji del so si rešili le obleko, katero so zagrabili v prvem trenutku. Nekateri so na pol oblečeni bežali. Ponesrečeni gospodarji so bili sicer zavarovani — a le za male svote, s katerimi si bodo komaj mogli postaviti poslopja pod streho. Zgorelo jim je pa vse gospodarsko orodje, živež in seno. Enemu zgorela sta 2 otroka in bolna žena, katero je mož z veliko težo izvelkel iz ognja, je vsa opečena in se sedaj bori s smrtjo. Temu zgorelo je šestero ovac in 2 prešiča, drugemu dva vola vredna nad 250 gl. dve kravi, šest ovac in svinja; tretjemu krava, ki je ravno teletila; četrtemu dva prešiča. Ne morem naštetih vsega, kar je grozni ogenj v četrte ure pokončal. — Prebivalci na Krasu so že itak revni, pogorelec v Hrastji pa je ogenj v največjo revščino potisnil — v najhujši zimi so brez stanovanja in gorke obleke, nimajo živeža niti za-se in svoje, niti za ostalo živino. Pri onih, ki so bili že pred zadolženji, je beda sedaj tem večja. Vsi pogoreli pa potrebujejo nujne pomoči, — a od kod jim pomagati? S strahom naznanjam Slovenecem grozno nesrečo v Hrastji — težko prosim pomoči nesrečnim, ker vem, da so s prošnjami vedno nadlegovani od vseh strani — pa beda ubogih pogorelecev: Ime sili usmiljena srea prositi podpore za-nje. Vsak najmanjši dar bo s hvaležnostjo sprejet in za dobrotnike bomo očitno molili pri božji službi. Darovalci naj blagovolijo darove pošiljati duhovniškemu uradu ali pa županstvu v Št. Petru ob južni železnici.

V Št. Petru, 23. januarija 1889.

Anton Verbajs,
kurat.

Zahvala.

Ginjenim srcem se najtopleje zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem nezabne in preljubljene nam soproge in matere, gospe

Ivane Kastelic prej omož. Zórec

za obilo vdeležbo pri pogrebu in prekrasne darovane vence, to tem bolj, ker jih ni ovirala niti slaba pot, niti neugodno vreme, da ne bi predragi ranjki izkazali zadnje ljubavi.

NOVO MESTO, 23. dan jan. 1889.

(1) Žalujoči ostali.

Umril so:

21. januarija. Aleksander Jenko, zdravnikov sin, 3 $\frac{1}{4}$ mes., Prešimov trg št. 3, božjast.

22. januarija. Hermína Lainer, fotografova hči, 11 dni, Dunajska cesta št. 7, vsled krča. — Janez Krajšek, delavec sin, 2 mes., Kravja dolina št. 1, eclampsie. — Meta Kramer, zasebnica, 63 let, Poljanski nasip št. 12, prsna vodenica.

V bolnišnici:

21. januarija. Janez Kralj, delavec, 23 let, myelitis chronica. — Marija Brajer, delavka, 50 let, vsled katara v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. jut.	736.6	—15.0	sr. vzh.	megla		
23. u. pop.	735.4	—2.6	m. svzh.	del. jasno	0-00	
9. u. zveč.	738.6	—6.0	"	jasno		
Srednja temperatura —7.9° C., za 5-9° pod normalom.						

Tuji.

22. januarija.

Pri **Maitcu**: Wolf, Paulin, Sauerbrun, Spielman, trgovci, z Dunaja. — Ludwig, uradnik, iz Boh. Bistrice.

Pri **Stonu**: Steiner, trgovec, z Dunaja. — Katarina Hoffer iz Grada.

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 60 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% "	83 " 25 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " " "
Papirna renta, davka prosta	98 " 5 "
Akcije avstr.-ogerske banke	883 " " "
Kreditne akcije	312 " 40 "
London	120 " 65 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	9 " 54 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemške marke	59 " 12 $\frac{1}{2}$ "

Poziv.

Oblastnijam, trgovcem, sploh vsakateremu zastoj pošilja prospekt itd. o najnovjših, najcenejših in najsolidnejših pisalnih in kopirnih strojih (26-1)
Oton Steuer, tovarna pisalnih in kopirnih strojev. Berolin SW., Friedrichstr. 243.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškanško cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Št. 791.

Razglas.

(1)

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z najvišjim odločilom z dné 27. decembra 1888. l. najmilostiveje blagoizvolilo potrditi sklep deželnega zbora vojvodine Kranjske, s katerim se stolnemu deželnemu mestu Ljubljani dovoljuje, da sme

od 1. januarija 1889. leta

naprej do vštetega leta 1898. pobirati za 100% povišano naklado od dohodkov najemščin (gostaščino), in sicer takó, da so najemščine pod 50 goldinarjev popolnoma proste, od najemščin od 50 goldinarjev do vštetih 100 goldinarjev pa je plačevati na leto po dva krajcarja od vsakega goldinarja najemščine in od najemščin nad 100 goldinarjev po štiri krajcarje naklade od vsakega goldinarja najemščine.

To se na podstavi dopisa veleslavnega deželnega odbora kranjskega z dné 8. jan. 1889, št. 50, daje na splošno znanje.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane
17. januarija 1889.

Podobar, pozlatar.

MATIJA OZBIČ

Umetni marmorirar.

V KAMNIKU

priporoča se prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izdelovanje

podob iz lesa, marmor-cementa in peščenca.

Altarje, lece, krstne kamne in obhajilne mize izdelujem podobno pravemu marmelju iz najfinejšega angleškega marmor-cementa.

Prenovljenje lesenih podob, lesenih altarjev, lee itd. izvršim na željo marmorirano ali pa najbogateje polihromovano. — Vsa cerkvena dela, spadajoča v mojo stroko, kot: pozlatenje, prenovljenje itd. oskrbim po najnižji ceni in jamčim za trajnost meni izročenih naročil.

Za častna naročila prosi najvdaneje

Matija Ozbič
v Kamniku.

(10-10)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.